

**Mišljenje Europskog odbora regija – Plan za oporavak Europe od pandemije bolesti COVID-19:
Mehanizam za oporavak i otpornost te Instrument za tehničku potporu**

(2020/C 440/24)

Glavni izvjestitelj:	Christophe ROUILLON (FR/PES), gradonačelnik Coulainesa
Referentni dokumenti:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, COM(2020) 408 final Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu, COM(2020) 409 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost

Amandman 1.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Na razini Unije europski semestar za koordinaciju europskih politika (dalje u tekstu „europski semestar“), uključujući načela europskog stupa socijalnih prava, okvir je za utvrđivanje prioriternih nacionalnih reformi i praćenje njihove provedbe. Države članice izrađuju vlastite višegodišnje strategije ulaganja za potporu tim reformama. Te bi strategije trebalo predstaviti uz godišnje nacionalne programe reformi kako bi se utvrdili i koordinirali prioriterni projekti ulaganja kojima je potrebna potpora u obliku nacionalnih sredstava i/ili sredstava Unije.</p>	<p>Na razini Unije europski semestar za koordinaciju europskih politika (dalje u tekstu „europski semestar“), uključujući ciljeve održivog razvoja i načela europskog stupa socijalnih prava, okvir je za utvrđivanje prioriternih nacionalnih i regionalnih reformi i praćenje njihove provedbe, s pomoću jasnih nacionalnih i regionalnih pokazatelja. Surađujući s lokalnim i regionalnim tijelima u skladu s njihovim nadležnostima i uzimajući u obzir posebnosti raznih područja koja ona predstavljaju, države članice izrađuju vlastite višegodišnje strategije ulaganja za potporu tim reformama. Te bi strategije, pripremljene u partnerstvu s lokalnim i regionalnim vlastima na temelju kodeksa postupanja u kojem se navode smjernice za dobro upravljanje pri izradi planova oporavka i projekata, trebalo predstaviti uz godišnje nacionalne programe reformi kako bi se utvrdili i koordinirali prioriterni projekti ulaganja kojima je potrebna potpora u obliku nacionalnih sredstava i/ili sredstava Unije. U okviru tih strategija također je nužno dosljednije koristiti sredstva Unije i maksimalno povećati dodanu vrijednost financijske potpore, posebno one iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, Europskog fonda za oporavak i programa InvestEU.</p>

Obrazloženje

Sadržaj ove uvodne izjave trebao bi biti usklađen sa sadržajem Prijedloga uredbe i Međuinstitucionalnim sporazumom o programu InvestEU, naročito radi priznavanja uloge lokalnih i regionalnih vlasti u europskom semestru te radi dosljednosti u korištenju fondova i instrumenata Unije. Također treba napomenuti da se u europski semestar moraju uključiti ciljevi održivog razvoja.

Amandman 2.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Pandemija bolesti COVID-19 početkom 2020. promijenila je gospodarske prognoze Unije i svijeta za sljedećih nekoliko godina, zbog čega je bio potreban hitan i koordiniran odgovor Unije kako bi se sve članice mogle suočiti s ogromnim gospodarskim i socijalnim posljedicama. [...] Stoga su potrebne reforme i ulaganja kojima će se ukloniti strukturne slabosti gospodarstava i ojačati njihova otpornost kako bi se gospodarstva vratila na put održivog oporavka i izbjeglo daljnje produbljivanje razlika u Uniji.</p>	<p>Pandemija bolesti COVID-19 početkom 2020. promijenila je gospodarske i socijalne prognoze Unije i svijeta za sljedećih nekoliko godina, zbog čega je bio potreban hitan i koordiniran odgovor Unije kako bi se sve [države] članice mogle suočiti s ogromnim gospodarskim i socijalnim posljedicama, čiji je učinak vrlo različit od područja do područja. [...] Stoga je potrebna potpora Europske unije provedbi reformi i ulaganja u državama članicama koje provode ciljeve Europske unije, rade na uklanjanju strukturne slabosti gospodarstava, jačaju njihovu otpornost i doprinose ekonomskom modelu koji je u skladu s ciljevima održivog razvoja i europskim zelenim planom kako bi se gospodarstva vratila na put održivog i uključivog oporavka te kako bi se povećala ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija i izbjeglo daljnje produbljivanje razlika u Uniji.</p>

Obrazloženje

Budući da je pravna osnova Prijedloga uredbe članak 175. stavak 3. UFEU-a, nužno je da se među ciljevima jasno navede kohezija.

Amandman 3.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 5.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Među političkim su prioritetima Unije provedba reformi koje pridonose postizanju visokog stupnja otpornosti domaćih gospodarstava, jačanju sposobnosti prilagodbe i oslobađanju potencijala rasta. One su stoga presudne za održivi oporavak i potporu procesu uzlazne gospodarske i socijalne konvergencije. To je još potrebnije u razdoblju nakon krize uzrokovane pandemijom kako bi se otvorio put brzom oporavku.</p>	

Obrazloženje

Uvodna izjava suvišna je s obzirom na prethodnu uvodnu izjavu.

Amandman 4.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 6.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Prijašnja su iskustva pokazala da se tijekom kriza ulaganja često bitno smanjuju. Međutim, u ovoj je situaciji važno podržati ulaganja kako bi se ubrzao oporavak i ojačao dugoročni potencijal rasta. Ulaganje u zelene i digitalne tehnologije, kapacitete i procese za lakši prelazak na čistu energiju te povećanje energetske učinkovitosti u stambenom sektoru i drugim ključnim gospodarskim sektorima važni su za održivi rast i otvaranje radnih mjesta. Osim toga, diversifikacijom ključnih lanaca opskrbe Unija će postati otpornija i manje ovisna.</p>	<p>Prijašnja su iskustva pokazala da se tijekom kriza ulaganja, uključujući veći dio javnih ulaganja koja provode lokalna i regionalna tijela, često bitno smanjuju, što ima izuzetno štetan utjecaj na gospodarski razvoj i ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju. Međutim, kako bi se postigli ciljevi europskog zelenog plana, održiv i uključiv rast, ojačala infrastruktura za pružanje osnovnih usluga građanima i pridonijelo otvaranju radnih mjesta, važno je ponovno pokrenuti ulaganja u projekte održivog razvoja, u poboljšanje kvalitete života i obrazovanja, u gospodarstvo utemeljeno na znanju i u potporu digitalnoj tranziciji i prelasku na čistu energiju, naročito povećanjem energetske učinkovitosti u stambenom sektoru. Osim toga, diversifikacijom ključnih lanaca opskrbe koju ta ulaganja omogućuju Unija će postati otpornija i manje ovisna.</p>

Obrazloženje

Lokalne i regionalne vlasti odgovorne su za više od polovine javnih ulaganja u EU-u, a posebno su pogođene smanjenjem ulaganja u kriznim vremenima. Također se čini važnim napomenuti štetne posljedice tog nedovoljnog ulaganja.

Amandman 5.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 7.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Nijedan postojeći instrument ne nudi izravnu financijsku potporu koja bi bila povezana s postizanjem rezultata i provedbom reformi i javnih ulaganja država članica kao odgovorom na izazove utvrđene u europskom semestru i s ciljem trajnog učinka na produktivnost i otpornost gospodarstva država članica.</p>	

Obrazloženje

Ova je izjava diskutabilna, naročito s obzirom na ulogu europskih strukturnih i investicijskih fondova u rješavanju problema utvrđenih u okviru europskog semestra.

Amandman 6.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 8.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>U tom je kontekstu potrebno ojačati postojeći okvir za pružanje potpore državama članicama te putem inovativnog alata državama članicama pružati izravnu financijsku potporu. U tu bi svrhu ovom Uredbom trebalo uspostaviti Mehanizam za oporavak i otpornost (dalje u tekstu „Mehanizam“) kako bi se osigurala znatna i učinkovita financijska potpora za bržu provedbu reformi i povezanih javnih ulaganja u državama članicama. Taj bi Mehanizam trebao biti sveobuhvatan i utemeljen na iskustvu Komisije i država članica stečenom primjenom drugih instrumenata i programa.</p>	<p>U tom je kontekstu potrebno ojačati postojeći okvir za pružanje potpore državama članicama te putem inovativnog alata državama članicama i lokalnim i regionalnim tijelima pružati izravnu financijsku potporu. U tu bi svrhu ovom Uredbom trebalo uspostaviti Fond za oporavak i otpornost (dalje u tekstu „Fond“) kako bi se osigurala dovoljna i učinkovita financijska potpora za bržu provedbu reformi i povezanih javnih ulaganja u državama članicama i lokalnim i regionalnim jedinicama, osobito u svrhu ostvarivanja ciljeva nove strategije održivog rasta predstavljene u europskom zelenom planu, te kako bi se osiguralo da države članice i lokalna i regionalna tijela imaju potrebne kapacitete za koordinirani odgovor financiranjem uvođenja regionalnog ili lokalnog praćenja.</p>

Obrazloženje

Termin „mehanizam“ zvuči previše tehnokratski i nedovoljno je ukorijenjen u lokalnim uvjetima. Osim toga, lokalne i regionalne vlasti odgovorne su za više od polovine javnih ulaganja u EU-u. Također su ključni akteri u koheziji, postizanju ciljeva održivog razvoja te zelenoj i digitalnoj tranziciji. One moraju moći u potpunosti iskoristiti taj mehanizam. Potencijalna „sveobuhvatnost“ Mehanizma nije objašnjena.

Amandman 7.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 11.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>U skladu s europskim zelenim planom kao europskom strategijom održivog rasta i obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, Mehanizam uspostavljen ovom Uredbom pridonijet će uključivanju klimatskih mjera i ekološke održivosti u politike te postizanju općeg cilja da se 25 % proračunskih rashoda EU-a namijeni klimatskim ciljevima.</p>	<p>U skladu s europskim zelenim planom kao europskom strategijom održivog rasta i obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, Fond uspostavljen ovom Uredbom pridonijet će uključivanju klimatskih mjera i ekološke održivosti u politike te postizanju općeg cilja da se najmanje 30 % proračunskih rashoda EU-a namijeni klimatskim ciljevima. Budući da je potencijalni doprinos određenih politika EU-a tom cilju precijenjen ⁽¹⁾, Fondom bi se taj manjak trebao nadoknaditi, i to izdvajanjem najmanje 40 % njegovih sredstava za djelovanje na području klime.</p> <p>⁽¹⁾ Vidjeti izvješće Europskog revizorskog suda o tom pitanju (2. srpnja 2020.) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/RW20_01/RW_Tracking_climate_spending_EN.pdf</p>

Obrazloženje

Ponovno se iznosi stajalište OR-a usvojeno u listopadu 2019. u rezoluciji o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027., kao i u mišljenju o VFO-u koje je u listopadu 2018. predstavio g. Dobroslavić (EPP/HR).

Amandman 8.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 13.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p><i>Kako bi se omogućilo poduzimanje mjera kojima se Mehanizam povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem i u cilju osiguravanja jedinstvenih uvjeta provedbe, Vijeću bi trebalo dodijeliti ovlast da, na prijedlog Komisije i putem provedbenih akata, suspendira rok za donošenje odluka o prijedlozima planova za oporavak i otpornost te da suspendira plaćanja u okviru ovog Mehanizma u slučaju znatne neusklađenosti u pogledu relevantnih slučajeva povezanih s postupkom gospodarskog upravljanja utvrđenim u Uredbi (EU) XXX/XX Europskog parlamenta i Vijeća [CPR] (...). Vijeću bi također trebalo dodijeliti ovlast da putem provedbenih akata i na prijedlog Komisije ukine suspenzije koje se odnose na iste relevantne slučajeve.</i></p>	

Amandman 9.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 14.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Opći cilj Mehanizma trebao bi biti promicanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. U tu bi svrhu trebao doprinijeti poboljšanju otpornosti i sposobnosti prilagodbe država članica, ublažavanju socijalnih i gospodarskih posljedica krize te poduprijeti zelenu i digitalnu tranziciju usmjerenu na postizanje klimatski neutralne Europe do 2050., čime bi se obnovio potencijal rasta gospodarstava Unije nakon krize, potaknulo otvaranje radnih mjesta i promicao održivi rast.</p>	<p>Opći cilj Fonda trebao bi biti promicanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. U tu bi svrhu trebao doprinijeti poboljšanju otpornosti država članica i svih područja u cijeloj Europskoj uniji, ublažavanju socijalnih i gospodarskih posljedica krize, koje su nejednako raspoređene među državama članicama, ali i unutar njih samih, te poduprijeti zelenu i digitalnu tranziciju usmjerenu na ostvarivanje ciljeva održivog razvoja do 2030. i na postizanje klimatski neutralne Europe do 2050., čime bi se obnovio potencijal rasta gospodarstava Unije nakon krize, potaknulo otvaranje radnih mjesta i promicao održivi rast.</p>

Amandman 10.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 16.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Kako bi se osigurao njegov doprinos ciljevima Mehanizma, plan za oporavak i otpornost trebao bi sadržavati usklađene mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja. Plan za oporavak i otpornost trebao bi biti usklađen s izazovima i prioritetima koji su relevantni za pojedinu zemlju i utvrđeni u kontekstu europskog semestra, s nacionalnim programima reformi, nacionalnim energetske i klimatskim planovima, planovima za pravednu tranziciju te sporazumima o partnerstvu i operativnim programima donesenima u okviru fondova Unije. Kako bi se potaknula djelovanja koja se u okviru europskog zelenog plana i Digitalne agende smatraju prioritetima, u planu bi trebalo utvrditi i mjere relevantne za zelenu i digitalnu tranziciju. Te bi mjere trebale omogućiti brzo ostvarivanje ciljnih vrijednosti, ciljeva i doprinosa utvrđenih u nacionalnim energetske i klimatskim planovima i njihovim ažuriranim verzijama. Sve podržane aktivnosti trebalo bi provoditi uz puno poštovanje klimatskih i okolišnih prioriteta Unije.</p>	<p>Kako bi se osigurao njegov doprinos ciljevima Mehanizma, plan za oporavak i otpornost trebao bi sadržavati usklađene, relevantne, djelotvorne i učinkovite mjere za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja. Plan za oporavak i otpornost trebao bi biti usklađen s izazovima i prioritetima koji su relevantni za pojedinu zemlju i utvrđeni u kontekstu europskog semestra, s nacionalnim programima reformi, nacionalnim energetske i klimatskim planovima, planovima za pravednu tranziciju te sporazumima o partnerstvu i operativnim programima donesenima u okviru fondova Unije. Osim toga, planovi za oporavak i otpornost trebali bi biti u skladu s načelom europske dodane vrijednosti. Kako bi se potaknula djelovanja koja se u okviru europskog zelenog plana, Digitalne agende, industrijske strategije i strategije za MSP-ove, europskog programa vještina, Garancije za djecu i Garancije za mlade smatraju prioritetima, u planu bi trebalo utvrditi i mjere relevantne za zelenu i digitalnu tranziciju. Sve podržane aktivnosti trebalo bi provoditi uz puno poštovanje klimatskih i okolišnih prioriteta Unije. Najmanje 40 % planova za oporavak i otpornost trebalo bi biti posvećeno uključivanju mjera u području klime i biološke raznolikosti te ciljeva okolišne održivosti.</p>

Amandman 11.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 18.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Kako bi moglo utjecati na pripremu i provedbu planova država članica za oporavak i otpornost, Vijeće bi u okviru europskog semestra trebalo moći raspravljati o stanju oporavka, otpornosti i sposobnosti prilagodbe u Uniji. U svrhu pribavljanja odgovarajućih dokaza ta bi se rasprava trebala temeljiti na Komisijinim strateškim i analitičkim informacijama dostupnima u kontekstu europskog semestra te na informacijama o provedbi planova prethodnih godina, ako su dostupne.</p>	<p>Kako bi mogli utjecati na pripremu i provedbu planova država članica za oporavak, Vijeće i Europski parlament trebali bi u okviru europskog semestra moći na jednako-pravnoj osnovi odlučivati o stanju oporavka i otpornosti u Uniji. To bi se odlučivanje trebalo temeljiti na strateškim i analitičkim informacijama koje bi Komisija iznosila u kontekstu europskog semestra te na informacijama o provedbi planova prethodnih godina, a naročito na nizu kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja o provedbi ciljeva održivog razvoja. Usto, u postupku odlučivanja Europski odbor regija treba sudjelovati u određivanju europskog okvira za planove za oporavak i u tijelima za praćenje usklađenosti s europskim semestrom te ga je potrebno zadužiti da dva puta godišnje ocjenjuje provedbu planova za oporavak na regionalnoj razini.</p>

Amandman 12.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 21.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Kako bi se osigurala odgovornost na nacionalnoj razini i usredotočenost na relevantne reforme i ulaganja, države članice koje žele primiti potporu trebale bi Komisiji dostaviti plan za oporavak i otpornost koji je propisno obrazložen i potkrijepljen dokazima. U planu za oporavak i otpornost trebalo bi utvrditi detaljan skup mjera za njegovu provedbu, uključujući ciljne vrijednosti i ključne etape, te njegov očekivani učinak na potencijal rasta, otvaranje radnih mjesta te gospodarsku i socijalnu otpornost. Trebao bi uključivati i mjere relevantne za zelenu i digitalnu tranziciju te objašnjenje usklađenosti predloženog plana za oporavak i otpornost s izazovima i prioritetima koji su relevantni za pojedinu zemlju i utvrđeni u kontekstu europskog semestra. Tijekom cijelog procesa trebalo bi težiti ostvarivanju bliske suradnje Komisije i država članica.</p>	<p>Kako bi se osigurala odgovornost na nacionalnoj razini i usredotočenost na relevantne reforme i ulaganja, države članice koje žele primiti potporu trebale bi Komisiji dostaviti plan za oporavak koji je propisno obrazložen i potkrijepljen dokazima. U skladu s načelima supsidijarnosti i partnerstva, plan za oporavak treba pripremiti u bliskoj i strukturiranoj suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima s obzirom na to da su reforme i ulaganja koja se podupiru u njihovoj nadležnosti, kako je utvrđeno nacionalnim pravom. U planu za oporavak trebalo bi utvrditi detaljan skup mjera za njegovu provedbu, uključujući ciljne vrijednosti i ključne etape, te njegov očekivani učinak na ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, potencijal rasta, otvaranje radnih mjesta te gospodarsku i socijalnu otpornost. Trebao bi uključivati i mjere relevantne za zelenu i digitalnu tranziciju te objašnjenje usklađenosti predloženog plana za oporavak s izazovima i prioritetima koji su relevantni za pojedinu zemlju i utvrđeni u kontekstu europskog semestra. Tijekom cijelog procesa trebalo bi težiti ostvarivanju bliske suradnje Komisije, država članica, Europskog odbora regija te lokalnih i regionalnih vlasti.</p>

Obrazloženje

Lokalne i regionalne vlasti imaju ključnu političku nadležnost i financijsku odgovornost za postizanje ciljeva Fonda (kohezija, održivi razvoj itd.) te je stoga od presudne važnosti da se planovi oporavka definiraju u bliskoj i strukturiranoj suradnji s njima. O tome ovisi ne samo legitimnost i pravednost tog instrumenta već i njegova učinkovitost. Pravna osnova tog instrumenta usto zahtijeva da se u planovima izvijesti o učinku financiranih mjera na koheziju.

Amandman 13.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 33.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>U svrhu djelotvornog praćenja provedbe države članice trebale bi svaka tri mjeseca u okviru postupka europskog semestra izvješćivati o napretku u realizaciji plana za oporavak i otpornost. Takva izvješća koja izrade predmetne države članice trebala bi se na odgovarajući način uzeti u obzir u nacionalnim programima reformi te služiti kao alat za izvješćivanje o napretku prema ostvarenju planova za oporavak i otpornost.</p>	<p>U svrhu djelotvornog praćenja provedbe države članice trebale bi svakih šest mjeseci izvješćivati o napretku u realizaciji plana za oporavak. Takva izvješća koja izrade predmetne države članice trebala bi se uzeti u obzir u nacionalnim programima reformi te služiti kao alat za izvješćivanje o napretku prema ostvarenju planova za oporavak.</p>

Obrazloženje

Tromjesečna izvješća mogla bi se smatrati prekomjernim birokratskim opterećenjem.

Amandman 14.

COM(2020) 408 final – Uvodna izjava 37.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Primjereno je da Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja godišnje izvješće o provedbi Mehanizma uspostavljenog ovom Uredbom. To bi izvješće trebalo sadržavati informacije o napretku koji su države članice ostvarile u okviru odobrenih planova za oporavak i otpornost; također bi trebalo sadržavati informacije o opsegu primitaka dodijeljenih Mehanizmu u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak u prethodnoj godini, raščlanjenom po proračunskim linijama, te o iznosima prikupljenima putem Instrumenta Europske unije za oporavak koji su doprinijeli postizanju ciljeva Mehanizma.</p>	<p>Primjereno je da Komisija Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom odboru regija i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru dostavlja godišnje izvješće o provedbi Fonda uspostavljenog ovom Uredbom. To bi izvješće trebalo sadržavati informacije o napretku koji su države članice ostvarile u okviru odobrenih planova za oporavak i ocjenu provedbe tih planova na lokalnoj razini; također bi trebalo sadržavati informacije o opsegu primitaka dodijeljenih Fondu u okviru Instrumenta Europske unije za oporavak u prethodnoj godini, raščlanjenom po proračunskim linijama, te o iznosima prikupljenima putem Instrumenta Europske unije za oporavak koji su doprinijeli postizanju ciljeva Fonda.</p>

Amandman 15.

COM(2020) 408 final – članak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Ovom se Uredbom uspostavlja Mehanizam za oporavak i otpornost (dalje u tekstu „Mehanizam“). [...]</p>	<p>Ovom Uredbom uspostavlja se Fond za oporavak (dalje u tekstu „Fond“). [...]</p>

Obrazloženje

U skladu s izmjenom uvodne izjave 8. naziv „Mehanizam” zvuči suviše tehnokratski i može dovesti u zabludu s obzirom na činjenicu da se fond temelji na bespovratnim sredstvima i zajmovima.

Amandman 16.

COM(2020) 408 final – članak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Definicije	<i>Definicije</i>
<p>Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> „fondovi Unije” znači fondovi obuhvaćeni Uredbom (EU) YYY/XX Europskog parlamenta i Vijeća [sljednica Uredbe o zajedničkim odredbama]; „financijski doprinos” znači bespovratna financijska potpora dostupna za dodjelu ili dodijeljena državama članicama u okviru Mehanizma; 	<p>Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <ol style="list-style-type: none"> „fondovi Unije” znači fondovi obuhvaćeni Uredbom (EU) YYY/XX Europskog parlamenta i Vijeća [sljednica Uredbe o zajedničkim odredbama]; „financijski doprinos” znači bespovratna financijska potpora dostupna za dodjelu ili dodijeljena državama članicama u okviru Mehanizma;

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>3. „europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika” (dalje u tekstu „europski semestar”) znači postupak utvrđen člankom 2.a Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997.</p>	<p>3. „europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika” (dalje u tekstu „europski semestar”) znači postupak utvrđen člankom 2.a Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997.;</p> <p>4. „<i>reformne</i>” za koje se može dobiti potpora iz Fonda one su kojima se:</p> <p>i. ostvaruju ciljevi iz Ugovora o EU-u;</p> <p>ii. pridonosi konvergenciji i smanjenju regionalnih razlika, uključujući ublažavanje strukturnih teritorijalnih ograničenja, u duhu pravne osnove ove Uredbe, odnosno članka 175. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU);</p> <p>iii. mogu pokrenuti javna ulaganja i poticati dugoročno održiv i uključiv rast u skladu s ciljevima održivog razvoja.</p> <p>5. poštovanje načela „da se ne nanosi bitna šteta” znači suzdržavanje od podupiranja ili obavljanja gospodarskih aktivnosti koje bitno štete okolišnim ciljevima u skladu s odredbama iz članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji);</p> <p>6. „minimalne zaštitne mjere” znači postupci definirani u članku 18. Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji).</p>

Obrazloženje

Ponovno se navodi definicija koju je OR već predložio u mišljenju „Program potpore reformama i europskoj funkciji stabilizacije ulaganja” (ECON-VI/037), usvojenom 5. prosinca 2018.

Amandman 17.

COM(2020) 408 final – članak 4. stavak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Kako bi se postigao taj opći cilj, poseban je cilj Mehanizma za oporavak i otpornost pružiti državama članicama financijsku potporu u cilju postizanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti reformi i ulaganja kako se utvrde u njihovim planovima za oporavak i otpornost. Taj posebni cilj ostvaruje se u bliskoj suradnji s predmetnim državama članicama.</p>	<p>Kako bi se postigao taj opći cilj, poseban je cilj Fonda za oporavak pružiti državama članicama te lokalnim i regionalnim vlastima financijsku potporu u cilju postizanja ključnih etapa i ciljnih vrijednosti reformi i ulaganja kako se utvrde u njihovim planovima za oporavak. Taj posebni cilj ostvaruje se u bliskoj suradnji s predmetnim državama članicama.</p>

Amandman 18.

COM(2020) 408 final – članak 5. stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>U okviru ovog Mehanizma mjere iz članka 2. Uredbe [EURI] financiraju se:</p> <p>(a) u iznosu od 334 950 000 000 EUR iz članka 3. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe [EURI] u sadašnjim cijenama, koji je dostupan za bespovratnu potporu, podložno članku 4. stavcima 4. i 8. Uredbe [EURI]. Taj iznos čini vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe;</p> <p>(b) u iznosu od 267 955 000 000 EUR iz članka 3. stavka 2. točke (b) Uredbe [EURI] u sadašnjim cijenama, koji je dostupan za potporu u obliku zajma državama članicama u skladu s člancima 12. i 13., podložno članku 4. stavku 5. Uredbe [EURI].</p>	<p>U okviru ovog Fonda mjere iz članka 2. Uredbe [EURI] financiraju se:</p> <p>(a) u iznosu od 360 000 000 000 EUR iz članka 3. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe [EURI] u cijenama iz 2018. godine, koji je dostupan za bespovratnu potporu, podložno članku 4. stavcima 4. i 8. Uredbe [EURI]. Taj iznos čini vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe;</p> <p>b) u iznosu od 312 500 000 000 EUR iz članka 3. stavka 2. točke (b) Uredbe [EURI] u cijenama iz 2018. godine, koji je dostupan za potporu u obliku zajma državama članicama u skladu s člancima 12. i 13., podložno članku 4. stavku 5. Uredbe [EURI].</p>

Obrazloženje

Ažuriranje na temelju zaključaka Europskog vijeća sa sastanka održanog od 17. do 21. srpnja 2020.

Amandman 19.

COM(2020) 408 final – članak 6.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Sredstva iz programa podijeljenog upravljanja</p> <p><i>Sredstva dodijeljena državama članicama na temelju podijeljenog upravljanja mogu se, na njihov zahtjev, prenijeti u Mehanizam. Komisija ta sredstva izvršava izravno u skladu s člankom 62. stavkom 1. točkom (a) Financijske uredbe. Ta se sredstva upotrebljavaju u korist predmetne države članice.</i></p>	

Obrazloženje

Mogućnost prijenosa sredstava iz strukturnih i investicijskih fondova u Fond za oporavak i otpornost donosi rizik od ponovne centralizacije strukturnih fondova i od toga da se dovede u pitanje upravljanje strukturnim i investicijskim fondovima koji se temelje na načelu partnerstva.

Amandman 20.

COM(2020) 408 final – članak 9.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p data-bbox="826 398 1401 483"><i>Mjere kojima se Mehanizam povezuje sa zaštitom proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava</i></p> <p data-bbox="810 600 1417 880"><i>1. U slučaju općeg nedostatka u pogledu vladavine prava u državi članici koji utječe na načelo dobrog financijskog upravljanja ili načelo zaštite financijskih interesa Unije, kako je utvrđeno u članku 3. Uredbe [.../....] o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, Komisija provedbenim aktom donosi odluku o suspenziji roka za donošenje odluka iz članka 17. stavaka 1. i 2. ili o suspenziji plaćanja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.</i></p> <p data-bbox="810 996 1417 1081"><i>Odluka o suspenziji plaćanja iz stavka 1. primjenjuje se na zahtjeve za plaćanje podnesene nakon datuma odluke o suspenziji.</i></p> <p data-bbox="810 1198 1417 1366"><i>Suspenzija roka iz članka 17. primjenjuje se od sljedećeg dana od dana donošenja odluke iz stavka 1. U slučaju suspenzije plaćanja primjenjuje se članak 4. stavak 3. Uredbe [.../....] o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama.</i></p> <p data-bbox="810 1482 1417 1650"><i>2. U slučaju pozitivne ocjene Komisije u skladu s člankom 6. Uredbe [.../....] o zaštiti proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, Komisija provedbenim aktom donosi odluku o ukidanju suspenzije roka ili suspenzije plaćanja iz prethodnog stavka.</i></p> <p data-bbox="810 1767 1417 1827"><i>Relevantni postupci ili plaćanja nastavljaju se sljedećeg dana od dana ukidanja suspenzije.</i></p> <p data-bbox="810 1944 1417 2085"><i>3. Ako predmetna država članica dodijeljena sredstva koristi na neodgovarajući način ili u slučaju nedostataka u pogledu vladavine prava, mjere na regionalnoj i lokalnoj razini kojima se doprinosi rješavanju tih problema i dalje financiraju sredstvima iz Mehanizma.</i></p>

Amandman 21.

COM(2020) 408 final – članak 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Maksimalni financijski doprinos</p> <p>Za svaku državu članicu izračunava se maksimalni financijski doprinos za dodjelu iznosa iz članka 5. stavka 1. točke (a) primjenom metode utvrđene u Prilogu I. na temelju broja stanovnika, <i>relativne</i> stope nezaposlenosti i <i>obrnuto proporcionalno</i> bruto domaćem proizvodu (BDP) po stanovniku svake države članice.</p>	<p>Maksimalni financijski doprinos</p> <p>Za svaku državu članicu izračunava se maksimalni financijski doprinos za razdoblje do 31. prosinca 2022. godine za dodjelu iznosa iz članka 5. stavka 1. točke (a) primjenom metode utvrđene u Prilogu I. na temelju broja stanovnika te negativnog učinka zdravstvene krize kada je riječ o stopi nezaposlenosti i bruto domaćem proizvodu (BDP) po stanovniku svake države članice.</p>

Amandman 22.

COM(2020) 408 final – članak 11.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Dodjela financijskog doprinosa</p> <p>1. Komisija u razdoblju do 31. prosinca 2022. stavlja na raspolaganje za dodjelu 334 950 000 000 EUR iz članka 5. stavka 1. točke (a). Svaka država članica može podnijeti zahtjeve u iznosu do svojeg maksimalnog financijskog doprinosa iz članka 10. za provedbu svojih planova za oporavak i otpornost.</p> <p>2. U razdoblju nakon 31. prosinca 2022. do 31. prosinca 2024. Komisija može organizirati pozive na podnošenje prijedloga u skladu s kalendarom europskog semestra ako su dostupna financijska sredstva. Komisija u tu svrhu objavljuje indikativni kalendar poziva na podnošenje prijedloga koji će se organizirati u tom razdoblju i u svakom pozivu na podnošenje prijedloga navodi iznos dostupan za dodjelu. Svaka država članica može predložiti da joj se dodijeli do maksimalnog iznosa koji odgovara njezinu dijelu iznosa dostupnog za dodjelu iz Priloga I. kako bi provela plan za oporavak i otpornost.</p>	<p>Dodjela financijskog doprinosa</p> <p>1. Komisija u razdoblju do 31. prosinca 2022. stavlja na raspolaganje za dodjelu 252 000 000 000 EUR iz članka 5. stavka 1. točke (a). Svaka država članica može podnijeti zahtjeve u iznosu do svojeg maksimalnog financijskog doprinosa iz članka 10. za provedbu svojih planova za oporavak.</p> <p>2. U razdoblju nakon 31. prosinca 2022. do 31. prosinca 2024. Komisija će do 15. lipnja 2022. predložiti reviziju metode utvrđene u Prilogu I. kako bi se na temelju konsolidiranih statističkih podataka dogovorilo o raspodjeli još dostupnih 108 000 000 000 EUR i uzimajući pritom u obzir teritorijalni, gospodarski i socijalni učinak pandemije u razdoblju 2020.–2021.</p>

Obrazloženje

Dodjela sredstava, koja će možda još biti dostupna, ne smije se temeljiti na „pozivu na podnošenje ponuda” već na konkretnim statističkim podacima za razdoblje 2020. 2021.

Amandman 23.

COM(2020) 408 final – članak 14. stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>U skladu s ciljevima iz članka 4. države članice izrađuju nacionalne planove za oporavak i otpornost. Tim se planovima utvrđuje raspored reformi i ulaganja predmetne države članice za sljedeće četiri godine. Planovi za oporavak i otpornost koji su prihvatljivi za financiranje u okviru ovog instrumenta obuhvaćaju usklađeni paket mjera za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja.</p>	<p>U skladu s ciljevima iz članka 4. države članice izrađuju nacionalne planove za oporavak i otpornost. Tim se planovima utvrđuje raspored reformi i ulaganja predmetne države članice za sljedeće četiri godine. Planovi za oporavak i otpornost koji su prihvatljivi za financiranje u okviru ovog instrumenta obuhvaćaju usklađeni paket mjera za provedbu reformi i projekata javnih ulaganja. Za pripremu planova za oporavak i otpornost države članice mogu koristiti Instrument za tehničku potporu u skladu s Uredbom XX/YYYY [o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu]. Prihvatljivima se smatraju mjere koje počinju 1. veljače 2020. nadalje povezane s gospodarskim i socijalnim posljedicama pandemije bolesti COVID-19. U skladu s europskim zelenim planom kao europskom strategijom održivog rasta i obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, najmanje 40 % iznosa svakog plana za oporavak i otpornost doprinosi uključivanju mjera u području klime i biološke raznolikosti te ciljeva okolišne održivosti. Komisija delegiranim aktom donosi relevantnu metodologiju kako bi pomogla državama članicama da ispune taj uvjet.</p> <p>Uzimajući u obzir da je instrument za oporavak Next Generation EU usmjeren na budućnost i uviđajući da su program za digitalne vještine, Garancija za djecu i Garancija za mlade važni kako bi se spriječilo da današnji mladi ljudi postanu „generacija izolacije”, svaki plan za oporavak i otpornost mora doprinijeti uklanjanju rizika od dugotrajne štete za izgled mladih na tržištu rada i njihovoj općoj dobrobiti sveobuhvatnim rješenjima za zapošljavanje, obrazovanje i vještine te odgovorima usmjerenima na mlade.</p>

Amandman 24.

COM(2020) 408 final – članak 15. stavak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Plan za oporavak i otpornost koji predmetna država članica predstavi čini prilog njezinu nacionalnom programu reformi te se službeno podnosi najkasnije do 30. travnja. Država članica može dostaviti nacrt plana s nacrtom proračuna za sljedeću godinu od 15. listopada prethodne godine.</p>	<p>Plan za oporavak koji predmetna država članica predstavi službeno se podnosi najkasnije do 30. travnja.</p>

Obrazloženje

Rokovi u okviru europskog semestra nisu prikladni za to da se planovi za oporavak i otpornost objavljuju kao prilozi, a još manje za rano obavješćivanje o njima više od šest mjeseci unaprijed. Nadležnim tijelima treba omogućiti veću fleksibilnost i prilagodljivost za predstavljanje planova.

Amandman 25.

COM(2020) 408 final – članak 15. stavak 3.(c)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Plan za oporavak i otpornost mora biti propisno obrazložen i potkrijepljen dokazima. U njemu su posebice sadržani: [...]	Plan za oporavak mora biti propisno obrazložen i potkrijepljen dokazima. U njemu su posebice sadržani: [...]
(c) objašnjenje načina na koji će mjere iz plana pridonijeti zelenoj i digitalnoj tranziciji ili izazovima koji iz njih proizlaze;	(c) objašnjenje načina na koji će mjere iz plana pridonijeti postizanju ciljeva održivog razvoja te zelenoj i digitalnoj tranziciji ili izazovima koji iz njih proizlaze;

Amandman 26.

COM(2020) 408 final – članak 15. stavak 3. točka (d) (nova)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	(d) <i>detaljno objašnjenje toga na koji se način očekuje da će se mjerama osigurati da najmanje 40 % iznosa zatraženog za plan za oporavak i otpornost doprinese uključivanju djelovanja u području klime i biološke raznolikosti te ciljeva okolišne održivosti na temelju metodologije koju utvrđuje Komisija u skladu s člankom 14. stavkom 1.;</i>

Amandman 27.

COM(2020) 408 final – članak 15. stavak 4. (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Prilikom pripreme prijedloga plana za oporavak i ako su reforme i ulaganja koje treba poduprijeti u nadležnosti lokalnih i regionalnih vlasti, kako je utvrđeno nacionalnim pravnim okvirom, države članice uspostavljaju mehanizam za strukturiranu suradnju s lokalnim i regionalnim vlastima kako bi osigurale njihovo punopravno sudjelovanje u pripremi tih planova, kao i poštovanje načela supsidijarnosti. Države članice o tome izvješćuju u planu za oporavak.</i>

Obrazloženje

Vidjeti amandman na uvodnu izjavu 21.

Amandman 28.

COM(2020) 408 final – članak 16. stavak 3.(b)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Komisija ocjenjuje važnost i usklađenost plana za oporavak i otpornost i njegova doprinosa zelenoj i digitalnoj tranziciji te u tu svrhu uzima u obzir sljedeće kriterije:</p> <p>[...]</p> <p>(b) sadržava li plan mjere kojima se učinkovito pridonosi zelenoj i digitalnoj tranziciji ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze;</p>	<p>Komisija ocjenjuje važnost i usklađenost plana za oporavak i njegova doprinosa zelenoj i digitalnoj tranziciji te u tu svrhu uzima u obzir sljedeće kriterije:</p> <p>[...]</p> <p>(b) sadržava li plan mjere kojima se učinkovito pridonosi zelenoj i digitalnoj tranziciji, postizanju ciljeva održivog razvoja ili svladavanju izazova koji iz nje proizlaze;</p>

Amandman 29.

COM(2020) 408 final – članak 20.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Članak 20.</p> <p>Izvjешćivanje države članice u okviru europskog semestra</p> <p>Predmetna država članica u okviru postupka europskog semestra svaka tri mjeseca izvješćuje o napretku postignutom u provedbi planova za oporavak i otpornost, što uključuje i operativni aranžman iz članka 17. stavka 6. Tromjesečna izvješća država članica u tu se svrhu na odgovarajući način uzimaju u obzir u nacionalnim programima reformi, koji će služiti kao alat za izvješćivanje o napretku prema dovršetku planova za oporavak i otpornost.</p>	<p>Članak 20.</p> <p>Izvjешćivanje države članice u okviru europskog semestra</p> <p>Predmetna država članica svakih šest mjeseci izvješćuje o napretku postignutom u provedbi planova za oporavak, što uključuje i operativni aranžman iz članka 17. stavka 6. Izvjeshća država članica u tu se svrhu na odgovarajući način uzimaju u obzir u nacionalnim programima reformi, koji će služiti kao alat za izvješćivanje o napretku prema dovršetku planova za oporavak.</p>

Obrazloženje

Vidjeti amandman na uvodnu izjavu 33.

Amandman 30.

COM(2020) 408 final – članak 22. (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p data-bbox="837 392 1391 423">Tablica pokazatelja planova za oporavak i otpornost</p> <ol data-bbox="810 521 1418 1921" style="list-style-type: none"><li data-bbox="810 521 1418 663">1. Komisija uspostavlja tablicu pokazatelja planova za oporavak i otpornost (dalje u tekstu „tablica”) u kojoj se prikazuje stanje provedbe dogovorenih reformi i ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost svake države članice.<li data-bbox="810 763 1418 958">2. Tablica sadrži ključne pokazatelje, kao što su socijalni, gospodarski i okolišni pokazatelji, kojima se ocjenjuje napredak ostvaren u planovima za oporavak i otpornost u svakom prioritetnom području politike kojim se utvrđuje područje primjene ove Uredbe, kao i sažetak postupka praćenja usklađenosti s minimalnim udjelima rashoda za klimatske i druge okolišne ciljeve.<li data-bbox="810 1059 1418 1173">3. U tablici se navodi stupanj ispunjenja relevantnih ključnih etapa planova za oporavak i otpornost i utvrđeni nedostaci u njihovoj provedbi, kao i preporuke Komisije za uklanjanje tih nedostataka.<li data-bbox="810 1274 1418 1361">4. U tablici se također sažeto iznose glavne preporuke upućene državama članicama o njihovim planovima za oporavak i otpornost.<li data-bbox="810 1462 1418 1550">5. Tablica služi kao temelj za stalnu razmjenu najboljih praksi među državama članicama, koja se ostvaruje u obliku redovitog strukturiranog dijaloga.<li data-bbox="810 1650 1418 1765">6. Tablica se stalno ažurira i javno je dostupna na internetskoj stranici Komisije. U njoj se navode status zahtjeva za isplatu, isplate, suspenzije i ukidanja financijskih doprinosa.<li data-bbox="810 1865 1418 1921">7. Komisija je dužna tablicu predstaviti na saslušanju koje organiziraju nadležni odbori Europskog parlamenta.

Obrazloženje

Djelotvornost mjera trebala bi biti mjerljiva i transparentna.

Prijedlog uredbe o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu

Amandman 31.

COM(2020) 409 final – Uvodna izjava 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Na razini Unije europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika okvir je za utvrđivanje nacionalnih prioriteta reformi i praćenje njihove provedbe. Države članice izrađuju vlastite nacionalne višegodišnje strategije ulaganja za potporu tim prioritetima reformi. Te se strategije predstavljaju uz godišnje nacionalne programe reformi kako bi se utvrdili i koordinirali prioriteti kojima je potrebna potpora u obliku nacionalnih sredstava i/ili sredstava Unije. One bi također trebale poslužiti tome da se sredstva Unije koriste na usklađen način i da se u najvećoj mjeri ostvari dodana vrijednost financijske potpore koja se dodjeljuje prije svega iz programa koje Unija podupire u okviru strukturnih i kohezijskih fondova, ali i drugih programa.</p>	<p>Na razini Unije europski semestar za koordinaciju europskih politika (<i>dalje u tekstu „europski semestar“</i>), uključujući načela europskog stupa socijalnih prava i ciljeve održivog razvoja, okvir je za utvrđivanje prioriteta nacionalnih reformi i praćenje njihove provedbe. Države članice, surađujući s lokalnim i regionalnim vlastima u skladu s njihovim nadležnostima, izrađuju vlastite nacionalne višegodišnje strategije ulaganja za potporu tim prioritetima reformi. Te se strategije predstavljaju uz godišnje nacionalne programe reformi kako bi se utvrdili i koordinirali prioriteti kojima je potrebna potpora u obliku nacionalnih sredstava i/ili sredstava Unije. One bi također trebale poslužiti tome da se sredstva Unije koriste na usklađen način i da se u najvećoj mjeri ostvari dodana vrijednost financijske potpore koja se dodjeljuje prije svega iz programa koje Unija podupire u okviru strukturnih i kohezijskih fondova, iz Europskog fonda za oporavak, programa InvestEU, ali i drugih programa.</p>

Obrazloženje

Sadržaj uvodne izjave treba uskladiti sa sadržajem Prijedloga uredbe i Međuinstitucionalnim sporazumom o programu InvestEU te s prijedlogom o Mehanizmu za oporavak i otpornost, uključujući priznavanje uloge lokalnih i regionalnih vlasti u europskom semestru. Također treba napomenuti da se u europski semestar moraju uključiti ciljevi održivog razvoja.

Amandman 32.

COM(2020) 409 final – Uvodna izjava 8.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Opći cilj Instrumenta za tehničku potporu trebao bi biti promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije podupiranjem država članica u provedbi reformi potrebnih za postizanje gospodarskog i socijalnog oporavka, otpornosti i konvergencije. U tom cilju instrument bi trebao podupirati jačanje administrativnih kapaciteta za provedbu prava Unije s obzirom na otvorena pitanja s kojima se suočavaju institucije, tijela vlasti, javne uprave, gospodarski sektor i socijalni sektor.</p>	<p>Opći cilj Instrumenta za tehničku potporu trebao bi biti promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije podupiranjem država članica te lokalnih i regionalnih vlasti u provedbi reformi potrebnih za postizanje gospodarskog i socijalnog oporavka, otpornosti i konvergencije. U tom cilju instrument bi trebao podupirati jačanje administrativnih kapaciteta država članica te lokalnih i regionalnih vlasti za provedbu prava Unije s obzirom na otvorena pitanja s kojima se suočavaju institucije, tijela vlasti, javne uprave, gospodarski sektor i socijalni sektor.</p>

Obrazloženje

Potrebno je osigurati dosljednost s člancima 2. i 4. Prijedloga uredbe kojima se utvrđuje da je svrha Instrumenta pružanje potpore svim javnim tijelima država članica, uključujući lokalna i regionalna tijela, koja su odgovorna za provedbu znatnog dijela prava Unije, kao i za više od polovine javnih ulaganja i jedne trećine javne potrošnje u cjelini.

Amandman 33.

COM(2020) 409 final – Uvodna izjava 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Kako bi se državama članicama pomoglo s reformskim potrebama u svim ključnim gospodarskim i društvenim područjima, Komisija bi na zahtjev države članice trebala nastaviti pružati tehničku potporu u širokom rasponu područja politika koja uključuju upravljanje javnim financijama i imovinom, institucijske i administrativne reforme, poslovno okruženje, financijski sektor, tržišta proizvoda, usluga i rada, obrazovanje i osposobljavanje, održivi razvoj, javno zdravstvo i socijalnu skrb. Posebna bi se pozornost trebala davati djelovanjima kojima se potiču zelena i digitalna tranzicija.</p>	<p>Komisija bi na zahtjev nacionalnog tijela trebala nastaviti pružati tehničku potporu u područjima nužnima za provedbu ciljeva iz Ugovora o Europskoj uniji i povezanima s upravljanjem javnim financijama i imovinom, institucijskim i administrativnim reformama, poslovnim okruženjem, financijskim sektorom, tržištima lokalnih proizvoda, usluga i rada, obrazovanjem i osposobljavanjem, održivim razvojem, javnim zdravstvom, socijalnom skrbi i rodnom ravnopravnošću. Posebna bi se pozornost trebala davati djelovanjima kojima se potiču zelena i digitalna tranzicija, uz pridavanje posebne važnosti smanjenju digitalnog jaza s kojim su suočene žene.</p>

Obrazloženje

Dosljednost sa zakonodavnim izmjenama članka 2. i 4. Vidjeti amandman na uvodnu izjavu 8.

Amandman 34.

COM(2020) 409 final – članak 2. stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>(1) „tehnička potpora” znači mjere koje pomažu državama članicama u provedbi institucijskih i administrativnih reformi te reformi kojima se pridonosi održivosti rasta i povećanju otpornosti;</p>	<p>Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>(1) „tehnička potpora” znači mjere koje pomažu nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima vlasti u provedbi institucijskih i administrativnih reformi te reformi kojima se pridonosi održivosti rasta, koheziji i povećanju otpornosti. Da bi se za provedbu reformi mogao koristiti Instrument za tehničku potporu, one moraju ispunjavati sljedeće kriterije:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. moraju biti nužne za ostvarivanje ciljeva iz Ugovora o Europskoj uniji; ii. moraju pridonositi konvergenciji i smanjenju regionalnih razlika u duhu pravne osnove ove Uredbe, odnosno članka 175. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU); i iii. njima se moraju moći pokrenuti javna ulaganja i time poticati dugoročno održiv i uključiv rast u skladu s ciljevima održivog razvoja;

Obrazloženje

Dosljednost s člankom 2. stavkom 2. i člankom 4. u pogledu subjekata na koje se Instrument odnosi te s člancima 3., 4. i 5. u pogledu svrhe reformi.

Amandman 35.

COM(2020) 409 final – članak 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Opći je cilj Instrumenta promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije podupiranjem država članica u provedbi reformi potrebnih za gospodarski i socijalni oporavak, izgradnju otpornosti i postizanje uzlazne gospodarske i socijalne konvergencije te u jačanju administrativnih kapaciteta za provedbu prava Unije s obzirom na otvorena pitanja s kojima se suočavaju institucije, vlade, javna uprava te gospodarski i socijalni sektori.	Opći je cilj Instrumenta promicati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije podupiranjem država članica te lokalnih i regionalnih vlasti u provedbi reformi potrebnih za gospodarski i socijalni oporavak, izgradnju otpornosti i postizanje uzlazne gospodarske i socijalne konvergencije te u jačanju administrativnih kapaciteta za provedbu prava Unije s obzirom na otvorena pitanja s kojima se suočavaju institucije, vlade, javna uprava te gospodarski i socijalni sektori.

Amandman 36.

COM(2020) 409 final – članak 5. točka (e)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
politike za provedbu digitalne i zelene tranzicije, rješenja e-uprave, e-nabavu, povezivost, pristup i upravljanje podacima, e-učenje, upotrebu rješenja temeljenih na umjetnoj inteligenciji, ekološki stup održivog razvoja i zaštite okoliša, klimatsku politiku, mobilnost, promicanje kružnoga gospodarstva, energetske i resursnu učinkovitost, obnovljive izvore energije, energetske diversifikaciju i osiguravanje energetske sigurnosti te, u poljoprivrednom sektoru, zaštitu tla i biološke raznolikosti, ribarstvo i održivi razvoj ruralnih područja; i	politike za provedbu digitalne i zelene tranzicije, rješenja e-uprave, e-nabavu, povezivost, pristup i upravljanje podacima, e-učenje, upotrebu rješenja temeljenih na umjetnoj inteligenciji, ekološki stup održivog razvoja i zaštite okoliša, klimatsku politiku, mobilnost, promicanje kružnoga gospodarstva, cjelokupan vodni ciklus , energetske i resursnu učinkovitost, obnovljive izvore energije, energetske diversifikaciju i osiguravanje energetske sigurnosti te, u poljoprivrednom sektoru, zaštitu tla i biološke raznolikosti, ribarstvo i održivi razvoj ruralnih područja; i

Obrazloženje

Vodni sektor od temeljne je strateške važnosti za dobrobit europskih građana i europskog gospodarstva jer je riječ o osnovnom resursu te gospodarskom sektoru u kojem se stvaraju održiva i kvalitetna radna mjesta. Korištenje obnovljivih izvora energije jedan je od osnovnih ciljeva u borbi protiv klimatskih promjena.

Amandman 37.

COM(2020) 409 final – članak 8.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>1. Država članica koja želi primiti tehničku potporu iz Instrumenta podnosi Komisiji zahtjev za tehničku potporu u kojem navodi područja politike i prioritete za potporu unutar područje primjene utvrđenog u članku 5. Ti se zahtjevi podnose do 31. listopada kalendarske godine. Komisija može pružiti smjernice o glavnim elementima koje je potrebno uvrstiti u zahtjev za potporu.</p> <p>2. Države članice mogu podnijeti zahtjev za tehničku potporu u slučajevima koji se odnose na:</p> <p>(a) reforme koje države članice provode na vlastitu inicijativu, posebno radi podupiranja oporavka [u skladu s Uredbom (EU) br. YYY/XX], ostvarivanja održivoga gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta te povećanja otpornosti;</p> <p>[...]</p>	<p>1. Nacionalno, regionalno ili lokalno tijelo vlasti koje želi primiti tehničku potporu iz Instrumenta podnosi Komisiji zahtjev za tehničku potporu u kojem navodi područja politike i prioritete za potporu unutar područje primjene utvrđenog u članku 5. Ti se zahtjevi podnose do 31. listopada kalendarske godine. Komisija može pružiti smjernice o glavnim elementima koje je potrebno uvrstiti u zahtjev za potporu.</p> <p>2. Nacionalna, regionalna ili lokalna tijela vlasti mogu podnijeti zahtjev za tehničku potporu u slučajevima koji se odnose na:</p> <p>(a) reforme koje nacionalna, regionalna ili lokalna tijela vlasti provode na vlastitu inicijativu, posebno radi podupiranja oporavka [u skladu s Uredbom (EU) br. YYY/XX], ostvarivanja održivoga gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta te povećanja otpornosti;</p> <p>[...]</p>

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

Takozvani Mehanizam za oporavak i otpornost

1. pozdravlja činjenicu da razmjeri proračuna tog novog instrumenta – u iznosu od 360 milijardi EUR u bespovratnim sredstvima i 312,5 milijardi EUR u zajmovima koji će se dodijeliti do kraja 2024. – daju makroekonomski odgovor razmjernan najvećoj recesiji u povijesti Europske unije zabilježene 2020., uz pad BDP-a od 8,3 % u 2020. (1). OR također izražava podršku ravnoteži uspostavljenoj u Prijedlogu uredbe između bespovratnih sredstava i zajmova. Rizik od daljnjeg povećanja socioekonomskih razlika opravdava brzo donošenje i provedbu europskog plana oporavka i proračuna EU-a za razdoblje nakon 2020., i to već u jesen 2020.;

2. naglašavajući da se pravna osnova Prijedloga uredbe (članak 175. UFEU-a) odnosi na postizanje kohezije, OR izražava zabrinutost zbog toga što je – s obzirom na činjenicu da su socijalne i gospodarske posljedice krize uzrokovane koronavirusom nejednako raspoređene i među državama članicama i među područjima unutar njih – u prijedlogu Komisije slabo izražena teritorijalna dimenzija: prvo, zato što se učinak na zdravstvo i ljude najviše osjeća na terenu, a kapacitet za pružanje njege i zdravstvene skrbi nije posvuda jednak; drugo, zato što su i trajanje i strogost preventivnih mjera protiv koronavirusa varirali ovisno o zdravstvenoj situaciji na regionalnoj razini; i treće, zato što su određeni gospodarski sektori nerazmjerno pogođeni, a socioekonomski učinak na lokalnoj i regionalnoj razini ovisi o najvažnijim gospodarskim sektorima, sastavu radnih mjesta i izloženosti svakog područja svjetskim vrijednosnim lancima. Ako se ne uvedu posebne mjere ublažavanja, kriza uzrokovana koronavirusom stoga bi mogla stvoriti ili povećati regionalne razlike unutar država članica i među njima. Kohezija i solidarnost moraju biti pri vrhu naših investicijskih prioriteta;

(1) Ljetna gospodarska prognoza Komisije (srpanj 2020.): https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip132_en.pdf

3. upozorava na činjenicu da je postupak europskog semestra, kao mehanizam upravljanja Fondom (tzv. Mehanizmom), i dalje centraliziran i da se provodi odozgo prema dolje, što nije prikladno za instrument kojim bi se trebala povećati ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija; stoga ponovno iznosi svoj prijedlog za izradu kodeksa postupanja za uključivanje lokalnih i regionalnih tijela u postupak europskog semestra ⁽²⁾. Izrada tog kodeksa hitnija je i nužnija nego ikad kako bi se uključivanjem lokalnih i regionalnih vlasti povećala transparentnost, uključivost i demokratičnost europskog semestra, kao i njegova djelotvornost;

4. uviđa da su posebne mjere oporavka u okviru instrumenta „Next Generation EU” prilika za to da sva područja, posebno ona koja su najteže pogođena gospodarskom krizom izazvanom pandemijom bolesti COVID-9, promiču modernizaciju svojih gospodarskih modela i učine ih produktivnijim i otpornijim. Međutim, izražava žaljenje zbog toga što se predloženi ključ raspodjele sredstava za prvu tranšu od 70 % obveza, u obliku prijenosa iz Fonda za oporavak, temelji na socioekonomskim pokazateljima koji se odnose na stanje prije zdravstvene krize i što se njime ne uzima u obzir učinak pandemije, s obzirom na to da su gospodarske posljedice krize od samog početka neravno raspoređene u raznim područjima;

5. ističe da do gospodarskog pada dolazi u doba kada se mnogi ključni industrijski sektori već suočavaju s velikim izazovima uslijed digitalne i ekološke transformacije. Kako bi se nosio s promjenama, EU ne smije zaostajati u globalnom tržišnom natjecanju u području inovacija. Za to su potrebna znatna ulaganja u istraživanje i razvoj te u stjecanje i unaprjeđenje vještina; Mehanizam za oporavak i otpornost trebao bi služiti i tome da se omoguće ta ulaganja;

6. stoga insistira na tome da lokalne i regionalne vlasti sudjeluju u pripremi planova oporavka putem strukturirane suradnje s državama članicama ako su reforme i ulaganja koja treba poduprijeti u njihovoj nadležnosti te u skladu s nacionalnim pravnim okvirom za raspodjelu ovlasti između razina vlasti. Odbor potiče Komisiju da u suradnji s OR-om predstavi smjernice o tom pitanju u jesen 2020., a sâm se obvezuje da će svakih šest mjeseci organizirati ocjenjivanje provedbe planova za oporavak i otpornost na lokalnoj razini;

7. nadalje, smatra da rokovi u okviru europskog semestra nisu prikladni za to da se planovi za oporavak prilažu nacionalnim programima reformi, a još manje za rano obavješćivanje o njima više od šest mjeseci unaprijed. Nadležnim tijelima treba omogućiti veću fleksibilnost i prilagodljivost za predstavljanje planova;

8. prima na znanje to da je Komisija 17. rujna istodobno objavila smjernice za planove za oporavak i otpornost ⁽³⁾ i Godišnju strategiju održivog rasta. U tom kontekstu napominje sljedeće:

— čini se da Komisija sada predlaže spajanje nacionalnih planova za oporavak i otpornost i nacionalnih programa reformi te da više ne planira predlagati preporuke po državama članicama;

— Komisija poziva države članice da „opišu institucionalnu prirodu svojih planova za oporavak i otpornost, kao i ulogu svojih nacionalnih/regionalnih parlamenata, drugih regionalnih/lokalnih tijela i nacionalnih savjetodavnih tijela kao što su nacionalna fiskalna vijeća i nacionalni odbori za produktivnost u postupku donošenja odluka koji vodi do donošenja/podnošenja planova za oporavak i otpornost”, ali ne postavlja zahtjeve u pogledu uključenosti lokalnih i regionalnih vlasti u njihovu pripremu;

— čini se da teritorijalna dimenzija u tim dokumentima nije programski prioritet;

— Komisija predstavlja sedam vodećih inicijativa ⁽⁴⁾ s kojima bi planovi za oporavak i otpornost trebali biti usklađeni. Te vodeće inicijative mogu se činiti dodatnim ograničenjima za strateško programiranje planova za oporavak i otpornost. Osim toga, nijedna od njih ne odnosi se na socijalnu koheziju, unatoč tome što je ona uslijed pandemije bolesti COVID-19 ugrožena.

⁽²⁾ Mišljenje OR-a „Bolje upravljanje europskim semestrom: Kodeks postupanja za uključivanje lokalnih i regionalnih vlasti” – izvjestitelj: Rob Jonkman (NL/ECR), usvojeno 11.5.2017. Referentni dokument: COR-2016-05386

⁽³⁾ U ovoj fazi dostupno samo na engleskom jeziku.

⁽⁴⁾ Čiste tehnologije i energija iz obnovljivih izvora, energetska učinkovitost zgrada, inovativna mobilnost, povezivost (5G, optička vlakna), modernizacija javne uprave, razvoj europskog oblaka za industrijske podatke i snažnih mikroprocesora, digitalizacija obrazovnih sustava i razvoj digitalnih vještina

Predlaže da se zajedno s Europskom komisijom organizira „Forum za oporavak i otpornost” kako bi se povećalo sudjelovanje lokalnih i regionalnih vlasti u planu oporavka i ocijenio njihov doprinos koheziji te zelenoj i digitalnoj tranziciji;

9. naposljetku, podsjeća na to da su lokalne i regionalne vlasti odgovorne za više od polovine javnih ulaganja u EU-u, od kojih je velik dio u ključnim sektorima kao što su zdravstvo, obrazovanje, socijalne usluge, stanovanje, prijevoz ili turizam, te da bi stoga bilo apsurdno ne omogućiti im da koriste tu potporu za javna ulaganja, koja su prijeko potrebna u kriznim vremenima, jer smo u proteklom desetljeću imali priliku vidjeti teške procikličke posljedice koje uzrokuje smanjenje javnih ulaganja, koja se prečesto koriste kao varijabla za prilagođavanje proračunskim ograničenjima;

10. naglašava ulogu koju predloženi instrument mora imati u području klime, ali smatra da bi se u planovima oporavka trebalo izdvajati najmanje 40 % sredstava za djelovanje u području klime kako bi se Europskoj uniji omogućilo da ispuni svoje klimatske obveze. OR također smatra da bi prijedlog Komisije trebao uključivati sve ciljeve održivog razvoja kao okvir za strateško planiranje;

11. protivi se mogućnosti prijenosa sredstava iz strukturnih i investicijskih fondova u instrument za oporavak i otpornost (članak 6.) jer to donosi rizik od ponovne centralizacije i od dovođenja u pitanje upravljanja strukturnim i investicijskim fondovima, koje se temelji na načelu partnerstva;

12. smatra da je primjena makroekonomske uvjetovanosti korisna mjera koja doprinosi ciljanoj upotrebi sredstava EU-a u državama članicama;

13. ponavlja svoj zahtjev da se reforme za koje bi se mogla koristiti potpora iz Europskog fonda za oporavak i/ili Instrumenta za tehničku potporu, u skladu s načelom supsidijarnosti, jasno definiraju određivanjem sljedećih kriterija:

i. da su relevantne za ostvarivanje ciljeva iz Ugovora o EU-u;

ii. da su relevantne za konvergenciju i smanjenje regionalnih razlika u duhu pravne osnove, odnosno članka 175. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU);

iii. da mogu potaknuti ulaganja i dugoročni održivi rast usklađen s ciljevima održivog razvoja;

14. naglašava da je za provedbu „fonda” za oporavak i otpornost lokalnim i regionalnim vlastima koje provode projekte potreban stabilan pravni okvir za državne potpore na europskoj i nacionalnoj razini. One prije svega moraju znati hoće li se europski okvir za državne potpore uspostaviti na *ad hoc* osnovi kako bi se uzelo u obzir povećanje opsega potpore i dobila jamstva o odgovornostima i rokovima za prijavu potpora;

15. naglašava da naziv „mehanizam” zvuči previše tehnokratski, da je nerazumljiv za prosječnog čovjeka i nejasan u nekim službenim jezicima Europske unije te stoga predstavlja prepreku u decentraliziranoj komunikaciji o tome što Europska unija čini za oporavak i otpornost; stoga predlaže da se termin „mehanizam” zamijeni terminom „fond”;

Instrument za tehničku potporu

16. pozdravlja činjenicu da je Komisija predstavila Prijedlog uredbe o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu, koji bi mogao doprinijeti jačanju administrativnih kapaciteta javnih tijela, a time i boljoj provedbi reformi i učinkovitijem javnom upravljanju;

17. čvrsto podržava činjenicu da je Instrument namijenjen ne samo nacionalnim upravama nego i lokalnim i regionalnim vlastima, kako je navedeno u članku 2. Prijedloga uredbe;

18. međutim, smatra da je potrebno pojasniti Prijedlog uredbe i povećati njegovu dosljednost, naročito u pogledu članka 8. koji se odnosi na zahtjev za tehničku potporu koji mora podnijeti nacionalno tijelo u smislu članka 2., a ne isključivo država članica.

Bruxelles, 14. listopada 2020.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Apostolos TZITZIKOSTAS
